

**Voortoets realisatie hondenpension aan de
Verlengde Molenstraat 12a in Winssen**
toetsing realisatie hondenpension aan Natuurbescher-
mingswet

projectnr. 184708
mei 2009

Auteur

M.E. Leenen - Rijnierse

Opdrachtgever

Gemeente Beuningen
t.a.v. de heer J. ten Haaf
Postbus 14
6640 Beuningen

datum vrijgave	beschrijving	goedkeuring	vrijgave
mei 2009	Definitief	ir. M.E. Leenen-Rijnierse	drs. S.B.W. Hammink

	Inhoud	Blz.
1	Inleiding	2
1.1	Aanleiding	2
1.2	Doel van het onderzoek	2
1.3	Wettelijk kader	2
1.4	Werkwijze	3
1.5	Leeswijzer	3
2	Gebiedsbeschrijving	4
2.1	Natura 2000-gebied 'Uiterwaarden Waal'	4
2.2	Kwalificerende waarden	5
3	Toetsing aan de natuurwetgeving	7
3.1	Beschrijving ingreep	7
3.2	Verstoringsgevoeligheid kwalificerende soorten en habitats	7
3.2.1	Effecten realisatie hondenpension op kwalificerende vogelsoorten	8
4	Conclusies	9
5	Literatuur	9
Bijlagen		
Bijlage 1	Wettelijk Kader Nederlandse Natuurwetgeving	

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Op het plangebied aan de Verlengde Molenstraat 12a in Winssen (gemeente Beuningen) is een caravanstalling, katten- en paardenpension aanwezig en is een aanvang gemaakt met een hondenpersen/ hondenkenel. De locatie van het plangebied ligt op circa 300 meter tot het Natura 2000-gebied 'Uiterwaarden Waal' en is weergegeven in figuur 1. De locatie van het hondenpension is gelegen nabij een beschermd Natura 2000-gebied waardoor er mogelijk sprake is van uitstralingseffecten op beschermde natuurwaarden in dit natuurgebied.

In het kader van de planologische procedure en benodigde vergunningaanvragen dienen de effecten van de realisatie van een hondenpension op de beschermde natuurwaarden in deze beschermingszone in kaart te worden gebracht.

Figuur 1: Ligging plangebied (rode omlijning) ten opzichte van het Natura 2000-gebied Uiterwaarden Waal (gele vlak). Bron: www.mapsgoogle.com

1.2 Doel van het onderzoek

Vanuit de huidige Europese en Nationale natuurwetgeving is de initiatiefnemer bij ruimtelijke ingrepen verplicht op de hoogte te zijn van de mogelijk voorkomende beschermde natuurwaarden in het plangebied en directe omgeving (de beïnvloedingszone). Het gaat daarbij zowel om beschermde soorten als gebieden. In het kader van de ligging van het plangebied is het noodzakelijk om de ontwikkelingsplannen te toetsen aan de Natuurbeschermingswet/Habitatrichtlijn. Dit vindt plaats middels deze voortoets waarbij de directe en indirecte gevolgen van de werkzaamheden en inrichtingsmaatregelen worden getoetst op het nabij gelegen Natura 2000-gebied. Mogelijke effecten op het Natura 2000-gebied en het (eventueel) vergunningvereiste op grond van de Natuurbeschermingswet komen hierbij aan de orde.

1.3 Wettelijk kader

De Nederlandse natuurwetgeving valt uiteen in gebiedsbescherming en soortbescherming. De gebiedsbescherming is geïmplementeerd in de Natuurbeschermingswet (alsmede de Habitat-/en Vogelrichtlijnsoor-

ten) en de soortbescherming is opgenomen in de Flora- en faunawet. Deze rapportage is een toetsing aan de Natuurbeschermingswet en gaat niet verder in op de Flora- en faunawet.

Natuurbeschermingswet

De gebiedsbescherming valt onder de Natuurbeschermingswet 1998 en omvat de Natura 2000-gebieden. In de Natura 2000-gebieden zijn beschermde natuurmonumenten alsmede gebieden met de status Vogel- en/of Habitatrichtlijngebied (voorheen de Speciale BeschermingsZones - SBZ's) opgenomen.

Globaal kan gesteld worden dat gebiedsbescherming gericht is op de bescherming van de waarden waarvoor een gebied is aangewezen. Deze bescherming is gebiedspecifiek, maar kent wel de zogenaamde externe werking. Dat wil zeggen dat ook handelingen buiten het beschermde gebied niet mogen leiden tot verlies aan kwaliteit in het beschermde gebied.

Conform de Algemene Handreiking Natuurbeschermingswet 1998 (LNV, oktober 2005) worden de effecten van de geplande ingreep, op de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied getoetst. Speciale aandacht gaat hierbij uit naar de significantie van het effect. Dit gebeurt door een zogenaamde oriënterende voortoets uit te voeren. Binnen deze voortoets worden de volgende twee aspecten getoetst:

- Zekerheid bieden dat de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied niet worden aangetast.
- Zekerheid bieden dat een verslechtering van de kwaliteit van de natuurlijke habitats van soorten, dan wel de verstoring van soorten niet optreedt.

De resultaten van de oriëntatiefase zijn in deze rapportage beschreven.

Voor een toelichting op de Nederlandse natuurwetgeving (Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet 1998 en Habitatrichtlijn) en de tekst van de Habitatrichtlijn wordt verwezen naar bijlage 1.

1.4 Werkwijze

De werkzaamheden zijn gericht op het in beeld brengen van de mogelijke effecten van aanleg en realisatie van het hondenpension aan de Verlengde Molenstraat 12a op de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied 'Uiterwaarden Waal'. Dit gebeurt aan de hand van een beschrijving van de huidige en toekomstige situatie. Vervolgens wordt op basis van beschikbare kennis en inzichten informatie aangedragen over de mogelijke effecten die de activiteiten op de instandhoudingsdoelstellingen van de kwalificerende habitattypen en soorten kunnen hebben.

1.5 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 worden de resultaten van de bureaustudie, in de vorm van een beschrijving van de beschermde soorten en gebieden, weergegeven. Hoofdstuk 3 omvat de effectenbeoordeling, in hoofdstuk 4 worden tenslotte de conclusies en aanbevelingen geformuleerd. De wettelijke achtergrond is beschreven in bijlage 1.

2 Gebiedsbeschrijving

De mogelijke effecten van de aanleg en exploitatie van de mogelijke effecten van aanleg en realisatie van het hondenpension aan de Verlengde Molenstraat 12a worden getoetst op de instandhoudingsdoelstellingen van het nabij gelegen Natura 2000- gebied Uiterwaarden Waal'. In deze gebiedsbeschrijving komt dit gebied dan ook aan de orde.

2.1 Natura 2000-gebied 'Uiterwaarden Waal'

De uiterwaarden Waal omvatten het winterbed van de Waal en daarmee alle uiterwaardgebieden aan de noord- en de zuidoever van de Waal van Nijmegen tot aan Zaltbommel. De rivier vormt een dynamisch systeem, een samenspel tussen natuurlijke processen en menselijk ingrijpen. De Waal moet in perioden met hoge rivierafvoer 2/3 van de Rijnaflow voor haar rekening nemen en is daarmee de grootste vrij afstromende Rijntak. Het is ook de meest dynamische riviertak van het Rijnsysteem. In perioden met hoog water vindt erosie en sedimentatie plaats en 'vormt' de rivier het landschap. Het karakteristieke rivierenlandschap bestaat uit een breed, voornamelijk laaggelegen, hoogdynamisch winterbed. De reliëfrijke uiterwaarden bestaan voornamelijk uit graslanden, afgewisseld met enkele akkers, bosjes, bomenrijen, moerasgebiedjes en geïsoleerde oude riviertakken (strangen en geulen). Veel uiterwaarden zijn vergraven voor zand en/of kleiwinning.

In het westelijk deel van het gebied liggen twee uiterwaarden, die ook als Habitatrichtlijngebied zijn begrensd, de Rijswaard en de Kil van Hurwenen. Het gaat hier om uiterwaarden met oude meanders en hun oeverlanden en stroomruggen. Daarnaast liggen er enkele grote plassen (ontstaan door zand- en kleiwinning). Deze uiterwaarden bevatten soortenrijke glanshaverhooilanden, stroomdalgraslanden en open water, waar deels verlanding plaatsvindt.

De uiterwaarden Waal zijn een belangrijk broedgebied voor soorten van natte, ruige graslanden (Porseleinhoen en Kwartelkoning). Het is daarnaast ook een belangrijk rust- en foerageergebied voor Kleine Zilverreiger, Kleine Zwaan, Kogans, Grauwe Gans, Smient, Tafelleend, Kievit en Grutto. Daarnaast is het gebied van enig belang voor Fuut, Aalscholver, Brandgans, Krakeend, Pijlstaart, Slobeend, Kuifeend, Nonnetje, Slechtvalk, Meerkoet en Wulp.

De Uiterwaarden Waal ter hoogte van de planlocatie in Winssen is aangewezen als Vogelrichtlijngebied.

2.2 Kwalificerende waarden

Voor het Natura 2000-gebied zijn enkele kwalificerende vogelsoorten benoemd, die extra bescherming krijgen in het kader van de Natuurbeschermingswet '98.

tabel 1: kwalificerende vogelsoorten van de Uiterwaarden Waal gebaseerd op het ontwerp aanwijzingsbesluit

Vogelsoort	Broed/ niet-broedvogel	Landelijke staat van instandhouding	Omvang populatie	Doelstelling omvang en kwaliteit leefgebied	Opgave
Porseleinhoen	Broedvogel	--	10	uitbreiding/ verbetering	
Kwartelkoning	Broedvogel	-	30	uitbreiding/ verbetering	
Zwarte Stern	Broedvogel	--	20	uitbreiding/ verbetering	
Brandgans	Niet - broedvogel	+	610	Behoud	3.10
Fuut	Niet - broedvogel	-	90	Behoud	
Aalscholver	Niet - broedvogel	+	260	Behoud	
Kleine Zwaan	Niet - broedvogel	-	9	Behoud	3.10
Kolgans	Niet - broedvogel	+	5500	Behoud	3.10
Grauwe Gans	Niet - broedvogel	+	2400	Behoud	3.10
Smient	Niet - broedvogel	+	4700	Behoud	3.10
Krakeend	Niet - broedvogel	+	50	Behoud	3.12 en W
Pijlstaart	Niet - broedvogel	-	30	Behoud	3.12 en W
Slobeend	Niet - broedvogel	+	90	Behoud	3.12 en W
Tafeleend	Niet - broedvogel	--	190	Behoud	3.12 en W
Kuifeend	Niet - broedvogel	-	530	Behoud	3.12 en W
Nonnetje	Niet - broedvogel	-	6	Behoud	3.12 en W
Meerkoet	Niet - broedvogel	-	780	Behoud	
Kievit	Niet - broedvogel	-	790	Behoud	
Grutto	Niet - broedvogel	--	70	Behoud	
Wulp	Niet - broedvogel	+	160	Behoud	

Legenda

--	zeer ongunstige landelijke staat van instandhouding
-	matig gunstige landelijke staat van instandhouding
+	gunstige landelijke staat van instandhouding
3.10	Behoud voldoende slaapplaatsen- en foerageerterrain voor ganzen, Kleine Zwanen, Wilde Zwanen en Smienten.
3.12	Behoud en uitbreiding areaal van plas-dras situaties en ondiep water voor eenden, Kwartelkoning, Porseleinhoen en steltlopers.
W	Wateropgave

De Winssense uiterwaarden worden niet door alle kwalificerende vogelsoorten bezocht. Volgens de gegevens van waarneming.nl worden onderstaande soorten in de uiterwaarden vlakbij Winssen aangetroffen.

tabel 2: Aanwezige vogelsoorten in de Winssense uiterwaarden.

Vogelsoort	Broed/niet-broedvogel	Aantal
Kolgans	Niet - broedvogel	1600 (schatting)
Grauwe Gans	Niet - broedvogel	1000 (schatting)
Brandgans	Niet - broedvogel	55 (circa)
Kuifeend	Niet - broedvogel	53 (circa)
Grutto	Niet - broedvogel	52 (circa)
Aalscholver	Niet - broedvogel	50 (circa)
Kievit	Niet - broedvogel	50 (circa)
Slobeend	Niet - broedvogel	22
Krakeend	Niet - broedvogel	17
Meerkoet	Niet - broedvogel	15

Vogelsoort	Broed/niet-broedvogel	Aantal
Smient	Niet - broedvogel	7
Kleine Zwaan	Niet - broedvogel	5 (in 2007)
Pijlstaart	Niet - broedvogel	2
Wulp	Niet - broedvogel	1

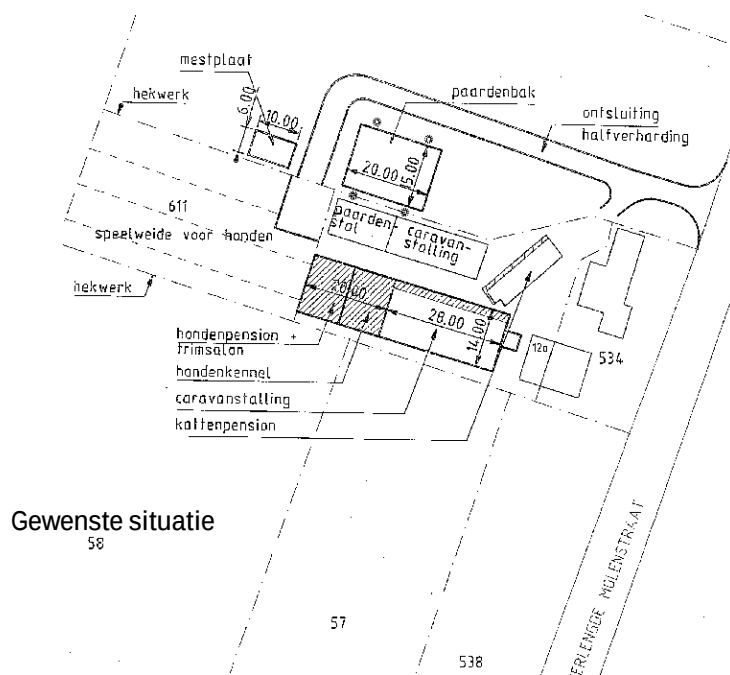
De Porseleinhoen, Kwartelkoning, Zwarte Stern, Fuut, Tafeleend en Nonnetje zijn niet waargenomen in de Winssense uiterwaarden volgens de gegevens van waarneming.nl. Ook de Wulp is niet een soort die vaak en veel wordt aangetroffen in het gebied; in maart 2009 is er een enkel exemplaar aangetroffen.

3 Toetsing aan de natuurwetgeving

Conform de doelstelling van de natuurwetgeving in Nederland en Europa dient de voorgenomen ingreep te worden getoetst aan (mogelijk) negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen waarvoor het Natura 2000-gebied is aangewezen. Deze beoordeling wordt in de volgende paragrafen weergegeven.

3.1 Beschrijving ingreep

Op het plangebied aan de Verlengde Molenstraat 12a in Winssen (gemeente Beuningen) is het plan om een hondenpension/ hondenkennel te openen. Het maken van een ruimte voor de geplande honden levert tijdelijk extra geluid met zich mee door timmer, graaf en bouwwerkzaamheden. Deze werkzaamheden zijn zeer beperkt en van tijdelijke aard. Na ingebruikname van deze ruimte door honden, zal geblaf van honden in deze omgeving zijn toegenomen. De speelweide voor honden is in de buitenlucht en dit zal voor extra geluid in de omgeving zorgen (zie figuur van de gewenste situatie).

Figuur 2: Gewenste situatie van de hondenkennel / hondenpension

3.2 Verstoringsgevoeligheid kwalificerende soorten en habitats

De voorgenomen uitbreiding met een hondenpension wordt aan de rand van het beschermde gebied 'Uiterwaarden Waal' gerealiseerd. Aangezien de realisatie van het hondenpension mogelijk effect heeft op de aanwezige beschermde natuurwaarden dient een voortoets te worden uitgevoerd volgens de 'Algemene Handreiking Natuurbeschermingswet 1998'. In onderstaande tabel is de gevoeligheid per soort of habitat weergegeven voor de versturende effecten die mogelijk kunnen optreden als gevolg van de realisatie. Aangezien het hondenpension buiten de begrenzing van het Natura 2000-gebied wordt gerealiseerd, betreffen het alleen indirecte effecten.

Om te toetsen of de hondenkennel/ hondenpension negatieve effecten heeft op de omgeving, wordt gebruik gemaakt van de effectenindicator van het ministerie van LNV. Hierin worden alle mogelijke storingsfactoren afgezet tegen de soorten.

De realisatie van het hondenpension vindt niet in het Natura 2000-gebied zelf plaats, waardoor storingsfactoren zoals oppervlakteverlies, optische verstoring en versnippering geen rol spelen. Ook vindt er geen verandering van het grond- en oppervlaktewater plaats.

Behalve geluid, kunnen alle andere storingsfactoren worden uitgesloten.

In tabel 3 hieronder wordt de gevoeligheid van de soorten afgezet tegen de storingsfactoren.

tabel 3: Storingsfactoren afgezet tegen de gevoeligheid van de kwalificerende vogels van Uiterwaarden Waal

Storingsfactor	Oppervlakteverlies	Versnippering	Verzuring	Vermesting	Verzoeting	Verziltig	Verontreiniging	Verdroging	Vernatting	Verandering stroomsnelheid	Verandering overstromingsfrequentie	Verandering dynamiek substraat	Verstoring door geluid	Verstoring door licht	Verstoring door trilling	Optische verstoring	Verstoring door mechanische effecten	Verandering in populatiedynamiek	Bewuste verandering in soortensamenstelling
Aalscholver	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Brandgans	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Fuut	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Grauwe Gans	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Grutto	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Kievit	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Kleine Zwaan	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Kolgans	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Krakeend	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Kuifeend	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Kwartelkoning	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Meerkoet	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Nonnetje	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Pijlstaart	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Porseleinhoen	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Slobeend	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Smient	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Tafeleend	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Wulp	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Zwarte Stern	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■

Legenda
 ■ zeer gevoelig
 ■ gevoelig
 ■ niet gevoelig
 ■ n.v.t.
 ■ onbekend

In de tabel valt af te lezen dat alleen de Grutto en de Wulp gevoelig zijn voor geluid.

3.2.1 Effecten realisatie hondenpension op kwalificerende vogelsoorten

De externe werking van het toekomstige hondenpension dient bekeken te worden in relatie tot de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied. Hierbij is het van belang om te bepalen of sprake is van een mogelijke verstoring of verslechtering of een significant negatief effect van het voorgenomen project op de aangewezen vogelsoorten.

Zoals eerder is vermeld zal alleen verstoring door geluid van invloed zijn op de instandhoudingsdoelen. Daarom wordt hier alleen op ingegaan.

In verschillende onderzoeken zijn de opvliegafstanden van vogels bepaald. Dit is de afstand van de verstoring totdat een vogel opvliegt. Voor de Grutto en de Wulp, de meest gevoelige vogels, varieert deze afstand tussen de 134 en de 300 meter bij verstoring door een wandelaar. De Rosse Grutto heeft een opvliegafstand van 134 tot maximaal 225 meter en de Wulp van 173 tot 300 meter (De Boer, 1996).

De honden die verblijven in het hondenpension maken veel geluid door hun geblaf. Dit leidt tot geluidsverstoring in de omgeving. Uit bovenstaande opvliegafstanden van vogels kan worden geconcludeerd dat verstoring van vogels tot maximaal 300 meter vanaf de uiterwaarden plaatsvindt. Omdat het hondenpension op circa 300 meter afstand van de rand van het Natura 2000-gebied wordt gerealiseerd zijn geluidseffecten niet te verwachten. Bovendien is van de meest gevoelige vogel, de Wulp, maar 1 waarneming bekend en is er hier dus niet sprake van een significant effect.

Cumulatieve effecten

Cumulatieve effecten vanwege voorgenomen ingrepen elders in en rond het beschermde gebied "Uiterwaarden Waal" in relatie tot de realisering van het hondenpension zijn niet van toepassing. Er zijn namelijk geen effecten als gevolg van de realisatie van het hondenpension aan de Verlengde Molenstraat 12a te Winssen te verwachten en dus is er ook geen sprake van cumulatieve effecten.

4 Conclusies

De voorgenomen realisatie van het hondenpension aan de verlengde Molenstraat 12a heeft geen negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied Uiterwaarden Waal.

Voor aanvang van de realisatie van het hondenpension, hoeft derhalve geen vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet ex art. 19d lid 1 te worden aangevraagd.

5 Literatuur

De Boer T.A., 1996. De effecten van waterrecreatie op de natuur in de Oosterschelde, Voordelta en Waddenzee: een literatuuronderzoek. Instituut voor Bos- en Natuuronderzoek (IBN-DLO), Wageningen

Spaans B., Bruinzeel L en Smit C.J., 1996. Effecten van verstoring door mensen op wadvogels in de Waddenzee en de Oosterschelde. Instituut voor Bos- en Natuuronderzoek (IBN-DLO), Wageningen

Krijgsveld K.L., Smits R.R. en Van der Winden J., 2008. Verstoring gevoeligheid van vogels, Update literatuurstudie naar de reacties van vogels op recreatie. Bureau Waardenburg BV, Culemborg

www.minlnv.nl

www.waarneming.nl

Bijlagen

Bijlage 1: Wettelijk kader Nederlandse natuurwetgeving

Hieronder volgt een algemene beschrijving van de Natuurwetgeving, gevolgd door betreffende onderdelen van de wetgeving.

Algemeen

De Nederlandse natuurwetgeving valt uiteen in gebiedsbescherming en soortbescherming. De gebiedsbescherming is geïmplementeerd in de Natuurbeschermingswet 1998 en omvat de Natura 2000-gebieden. In de Natura 2000-gebieden zijn de beschermde natuurmonumenten alsmede de gebieden met de status Vogel- en/of de Habitatrichtlijn-gebied (voorheen Speciale Beschermingszones SBZ's) opgenomen.

Globaal kan gesteld worden dat de gebiedsbescherming gericht is op de bescherming van de waarden waarvoor een gebied is aangewezen. Deze bescherming is gebiedspecifiek, maar kent wel de zogenaamde externe werking. Dat wil zeggen dat ook handelingen buiten het beschermde gebied niet mogen leiden tot verlies aan kwaliteit in het beschermde gebied.

De soortbescherming is opgenomen in de Flora- en faunawet. Deze wet omvat ook de bescherming van Habitatrichtlijnsoorten buiten de aangewezen Natura 2000-gebieden welke zijn vermeld in bijlage IV. Deze bescherming geldt overal in Nederland, ook in de beschermde gebieden. De soortbescherming kent geen externe werking. Projecten worden getoetst aan de directe invloed op beschermde waarden binnen de grenzen van het projectgebied.

Conform deze wet is de initiatiefnemer bij ruimtelijke ingrepen verplicht op de hoogte te zijn van mogelijke voorkomende beschermde natuurwaarden binnen het projectgebied.

Vanuit de kennis dienen plannen en projecten getoetst te worden aan eventuele strijdigheid met de verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet (zie paragraaf 2.2 van het voorgaande rapport).

Flora- en faunawet

Onder de werking van de Flora- en faunawet vallen circa 1.000 dier- en plantensoorten. Alle inheemse zoogdieren (m.u.v. de huismuis en zwarte en bruine rat), vogels, amfibieën en reptielen zijn beschermd. Tevens hebben een aantal soorten planten, vissen, insecten en ongewervelden een beschermde status. Voor de in het wild voorkomende planten en dieren geldt de algemene zorgplicht (art. 2).

Volgens de Flora- en faunawet mogen beschermde dier- en plantensoorten niet worden verwond, gevangen, opzettelijk worden verontrust of gedood. Voortplanting- of vaste rust- of verblijfplaatsen mogen niet worden beschadigd, vernield of verstoord.

Beschermde planten mogen op geen enkele wijze van hun groeiplaats worden verwijderd of vernield. De verbodsbepalingen van de wet staan genoemd in onderstaand kader.

Verboden handelingen met betrekking tot beschermde planten:

Artikel 8: Het plukken, verzamelen, afsnijden, vernielen, beschadigen, ontwortelen of om een andere manier van de groeiplaats verwijderen van planten

Artikel 13: Het vervoeren en onder zich hebben (in verband met verplaatsen) van planten

Verboden handelingen met betrekking tot beschermde dieren:

Artikel 9: Het doden, verwonden, vangen of bemachtigen van dieren. Het met het oog op bovenstaande doelen opsporen van dieren.

Artikel 10: Het opzettelijk verontrusten van dieren

Artikel 11: Het beschadigen, vernielen, uithalen wegnemen, verstoren van nesten, hollen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren.

Artikel 13: Het vervoeren en onder zich hebben (in verband met verplaatsen) van dieren

De werkingssfeer van de Flora- en faunawet is niet beperkt tot of gerelateerd aan speciaal aangewezen gebieden, maar geeft soorten overal in Nederland bescherming.

In artikel 75 van de Flora- en faunawet worden de ontheffingsmogelijkheden weergegeven. Op 23 februari 2005 is de Algemene Maatregel van Bestuur m.b.t. artikel 75 van de Flora- en faunawet¹ in werking getreden. Middels deze AMvB wordt onder bepaalde voorwaarden een algemene vrijstelling geregeld van de ontheffingsplicht van de Flora- en faunawet. Deze vrijstelling geldt voor ruimtelijke ontwikkeling en inrichting, bestendig gebruik en bestendig beheer en onderhoud en voor bepaalde (algemeen voorkomende) soorten. Welke voorwaarden verbonden zijn aan de vrijstelling hangt af het de dier- of plantensoorten die voorkomen in het plangebied. In de AMvB worden hiertoe verschillende beschermingsregimes onderscheiden.

- Soorten van tabel 1 – algemene soorten – lichtste beschermingsregime AMvB:

Voor deze soorten geldt voor ruimtelijke ontwikkeling een vrijstelling van de ontheffingsplicht. Voor deze soorten is derhalve geen ontheffing nodig. Wel geldt ten aanzien van deze soorten de zorgplicht, die eveneens van de Flora- en faunawet uitgaat.

Soorten die vallen onder de vrijstelling betreft onder andere algemene zoogdiersoorten, zoals algemene muizen- en spitsmuizen, de Egel, Konijn en Mol, Ree en Vos; , algemene amfibieënsoorten, waaronder de Bruine kikker, Gewone pad en Kleine watersalamander en plantensoorten als Grasklokje en Gewone dotterbloem.

- Soorten van tabel 2 – overige soorten – middelste beschermingsregime AMvB:

Voor soorten van tabel 2 van de AMvB is bij ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling mogelijk van de ontheffingsplicht, indien gewerkt wordt volgens een door het Ministerie van LNV goedgekeurde gedragscode. Ontbreekt zo'n gedragscode, dan dient ontheffing aangevraagd te worden, welke wordt getoetst aan het criterium 'doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort'(lichte toets). Daarnaast geldt ook voor soorten van tabel 2 de algemene zorgplicht.

- Soorten van tabel 3 – genoemd in bijlage IV van de Habitatrichtlijn en in bijlage 1 van de AMvB – zwaarste beschermingsregime AMvB.

Voor soorten van tabel 3 geldt het zwaarste beschermingsregime en is bij ruimtelijke ontwikkelingen geen vrijstelling mogelijk van de ontheffingsplicht, ook niet met een gedragscode. Voor deze soorten dient een ontheffing aangevraagd te worden, welke aan drie criteria wordt getoetst (zware toets): er is sprake van een in of bij wet genoemd belang, er is geen alternatief en 'doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort'. Daarnaast geldt ook voor soorten van tabel 3 de algemene zorgplicht.

1. Besluit houdende wijziging van een aantal algemene maatregelen van bestuur in verband met wijzigingen van artikel 75 van de Flora- en faunawet en enkele andere wijzigingen.

Tot dit beschermingsregime horen o.a. alle vleermuissoorten, de Das, verschillende amfibieënsoorten waaronder Rugstreeppad en Kamsalamander en vissoorten waaronder Grote modderkruiper

- Vogels

Vogels zijn niet opgenomen in tabel 1 t/m 3; alle vogels zijn in Nederland gelijk beschermd.

T.a.v. vogels geldt, dat werkzaamheden of gebruik van ruimte waarbij vogels worden gedood of verontrust, of waardoor hun nesten of vaste rust- of verblijfplaatsen worden verstoord verboden zijn.

Bij ruimtelijke ontwikkelingen geldt een vrijstelling wanneer gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode. Ontbreekt zo'n gedragscode dan dient formeel een ontheffing te worden aangevraagd. Voor broedvogels wordt echter geen ontheffing verleend waarbij als voorwaarde wordt gesteld dat broedvogels niet verstoord mogen worden tijdens het kwetsbare broedseizoen; dit mede in het kader van de algemene zorgplicht die ook voor vogels geldt.

Natuurbeschermingswet 1998/ Habitatrichtlijn

1 oktober 2005 is de nieuwe Natuurbeschermingswet in werking getreden. In deze nieuwe wet is het door artikel 6 Habitatrichtlijn voorgeschreven beschermingsregime voor Natura 2000-gebieden volledig en correct omgezet. Vanaf dat moment heeft Nederland de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn volledig in nationale wetgeving verankerd.

Voor projecten of andere handelingen in of nabij een Natura 2000-gebied met mogelijke schadelijke gevolgen voor de aanwezige natuurwaarden zal in voorkomend geval een vergunning moeten worden aangevraagd. Als er een kans is op een significant negatief effect dient ook een passende beoordeling te worden opgesteld.

Conform het voorzorgsbeginsel verleent het bevoegd gezag in beginsel alleen een vergunning als het uit de passende beoordeling de zekerheid verkregen heeft dat de activiteit de natuurlijke kenmerken van het gebied niet aantast. Deze zekerheid bestaat wanneer er wetenschappelijk gezien redelijkerwijs geen twijfel is over de afwezigheid van schadelijke gevolgen. Als significante effecten niet kunnen worden uitgesloten, kan de vergunning toch worden verleend aan de hand van de 'ADC-criteria':

(A) bij ontbreken van alternatieve oplossingen voor het project of andere handeling,

(D) om dwingende redenen van groot openbaar belang en

(C) met het voorschrift verbonden aan de vergunning dat de initiatiefnemer compenserende maatregelen vooraf en tijdig treft.

Een passende beoordeling is niet vereist voor een activiteit die een herhaling of voortzetting is van een activiteit waarvan reeds een passende beoordeling werd gemaakt, voorzover de passende beoordeling redelijkerwijs geen nieuwe gegevens en inzichten kan opleveren omtrent de significante gevolgen van die activiteit.

Het verbod behoudens vergunning geldt alleen voor aangewezen gebieden. Momenteel zijn alleen de Vogelrichtlijngebieden door het Ministerie van LNV aangewezen. Met de aanwijzing van de Habitatrichtlijngebieden wordt in de loop van 2006 begonnen. Zolang LNV nog geen Habitatrichtlijngebieden heeft aangewezen moet rekening worden gehouden met het door artikel 6 van de Habitatrichtlijn voorgeschreven beschermingsregime voor Natura 2000-gebieden.